

INSTITUCIJE NA PODROČJU SOCIALNEGA VARSTVA IN UPORABNIŠKE MREŽE

Uveljavitev nevladnih organizacij na področju duševnega zdravja odpira nove možnosti tudi v delovanju organizacij na področju socialnega varstva. Sodelovanje ni le nujno, temveč bo v bodočnosti postalo praksa. Zavod Hrastovec je neločljivo povezan z nastankom teh nevladnih organizacij. Ne da bi si lastili kakšne zasluge, smo bili pač prva institucija, ki se je soočila z organiziranim drugačnim pristopom k potrebam ljudi z duševno boleznijo ali motnjo v razvoju.

Glede na našo izkušnjo lahko poudarim dvoje:

- Sodelovanje domov in zavodov z uporabniškimi mrežami je mogoče. Sami smo sodelovali pri nastajanju prve stanovanjske skupine za duševno bolne z namestitvijo nekaj svojih ljudi. V zadnjem času so člani uporabniških mrež podpirali tri tratske varovance pri ponovnem vključevanju v skupnost. Odpira se nova možnost premitve varovancev, saj smo do sedaj imeli le dve – dom ali kakšna sorodna ustanova.

- Ta izkušnja nam je odprla pogled v nove možnosti preoblikovanja podobnih ustanov. Ustanovili smo stanovanjsko skupino, ne glede na to, da pozneje ni zaživela zaradi objektivnih ovir, nakazala in odprla pa nam je nove perspektive.

To sodelovanje nam je omogočilo veliko novih spoznanj in odkrilo ovire, ki nastanejo v procesu spreminjanja ustanov. Prvo spoznanje je, da je poslanstvo ustanov v

nasprotju z intimnimi željami, potrebami in pričakovanji varovancev (v ustanovi so proti svoji volji). Za spreminjanje razmer v skladu s svojimi pričakovanji pa nimajo nikakršne moči (rad bi šel domov, živel na svobodi...). Vsa moč odločanja je koncentrirana v strokovni doktrini in usmeritvi ustanove ter njenih formalnih strukturah strokovnega odločanja. Za kakršno koli spreminjanje razmer je v prvi vrsti potrebno, da si znotraj ustanove eksperti pridobijo večjo moč odločanja. Socialni delavci se moramo pri tem zavedati, da je poleg izpolnjevanja del in nalog v instituciji potrebna še osebna angažiranost in zavzetost za inovacije in drobne spremembe (tudi če institucija tega od nas ne pričakuje). Socialna akcija znotraj ustanove bi morala postati naša temeljna orientacija. Na tak način je v naši ustanovi nastalo kar nekaj zanimivih projektov, kot so omenjena stanovanjska skupina, hiša za pare, oddelek »Skalca«, ki so dobri nastavki za prihodnjo transformacijo zavoda v ustanovo s širokimi možnostmi pokrivanja potreb, od stanovanjskih skupin do oddelkov za najtežje prizadete ljudi (kjer jim bo dostopna pomoč defektologov in drugih strokovnjakov).

Sodelovanje z organizacijami uporabniških mrež odpira našim varovancem nove priložnosti in perspektive, za kar smo socialni delavci dolžni in odgovorni in to sodelovanje v njihovem interesu podpiramo.

Srečko Pavlič